

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: Udrag fra Poetiske Arbejder. - 1929

Citation: Hauch, Carsten: "Poetiske Arbejder. - 1929", i Hauch, Carsten: *Poetiske Arbejder. - 1929*, udg. af POUL SCHJÆRFF, 1926-29, s. XIX. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hauch03val-shoot-idm140718941904224/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Arbejder. - 1929

derlige Salnetone, der senere danner en saa væsentlig Bestanddel i hans Lyrik.

Dette var Genesis, nu følger Udviklingen. I Mandomsaarene fra omkr. 1824 til 1840 strør Hauch rundt i Romane og Skuespil skønne lyriske Digte, nyt Materiale til Forstaaelse af hans Aand og de Paavirkninger, der bidrog til at forme den. I »Hæmadryaden«, skrevet 1824, findes Digtet »Naar Sneens Liller dække Marken ene«; det synges af Agnes, der bagefter oplyser: »Han sagde mig, den var i Orienten digtet«. Denne Orient ligger imidlertid ret nær, og Hauch tilstaar selv i »Lyriske Digte«s Forord, at Digtets Hovedtanke genfindes hos Goethe i hans »West-östlicher Divan«; Hauch har udvidet sin Goetheefterdigtning fra dennes »Lieder« til hans orientalske Poesi; Ligheden med Goethes Digt er tydelig, men Forskellen derfra er betegnende for Hauch: hans Digt er et Minde, Goethes en Virkelighed; Hauch siger: jeg mindes dig, Goethe: ich erkenne dich. Det hauchske Tungsind gennemtrænger selv Kærlighedsdigtet. Saaledes ogsaa i »Sang af Bajazet« (»Du kastede dit Blik paa mig«; ogsaa fra 1824), et mesterligt Elskovsdigt, en yderligere Udvikelse af den orientalske Stil, mindende om Højsangen, billedrigt og sanseligt. Men Digteren slutter med en Udtalelse om, at den Elskede er blevet blegere, hun er ikke saa skøn som før:

Jeg glædede mig derover,
Thi det mindede mig om de Dage,
Hvori Tidens Slør skal dække din Deilighed for
Verden,
Og hvori jeg alene skal kiende den.

Her ses Hauch, fortrolig med altings Forgængelighed, ligefrem glæde sig derover.

De lyriske Forudsætninger udvides yderligere. Den vemodige slaviske Poesi med dens følelsesfulde Naturbesjæling danner Baggrunden for de dejlige Digte i »En polsk Familie« 1839 (jfr. Indledn. til dette

XIX

Værk, S. XXII). Det maa dog ikke lades ubetonet, at alle disse Paavirkninger, baade i Ungdoms- og Manddomsdigtene, har indgaaet en organisk Forbindelse med Digterens Aand, saa at samtlige Digte, hvor megen fremmed Indflydelse der end kan paaeges, fremtræder som fuldgyldige Udtryk for denne og som ægte dansk Lyrik.

Højdepunktet følger i Bogens øvrige Digte, der er blevet til omkring 1840. Opholdet i det stille poetiske Sorø forlener Digtene med noget mildt og inderligt; Hauchs idealistiske, for alt skønt opladte Sind, hans naturvidenskabelige Studier, Forbindelsen med Datidens betydelige Aander i og uden for Sorø, alt dette bærer Frugt i en Række Digte, der, idet de viser, hvad Digteren beundrer hos Andre, indirekte tegner denne selv og hans Livsanskuelse.

I Sangen om Sorø, »Afskedssang til Academi-stjerne i Sorø«, har Hauch paa fuldkommen Maade oplukket den Poesi, der for enhver, der føler sig i Pagt med vor historiske Fortid og vor danske Natur, hviler over det lille Sorø. Sangen er et vemodsfyldt Farvel til Stedet; den mindes Venskabet, der knyttes mellem de unge, den mindes Aandens Arbejde, og den giver de Unge en Lærdom med: hav Respekt for Tanken, den Skat, der har Værdi; her sankes ikke Guld og Sølv. Som altid hos Hauch er Naturen skildret alment og typisk; og dog er den levende, thi op af den stiger Stedets stille Stemning og fredfyldte Harmoni.

I Sorø fik de unge Videnskabsdyrkere Sansen opladt for Naturvidenskaben; hvad denne betød for Hauch, ses af Digtet »Ved det skandinaviske Naturforskermøde 1840«, hvis Udtryk og Tanker ligefrem er genoptaget fra Sangen om Sorø (se »Sorøer-Bladet«, 10. Aarg., S. 37). Det smukke Digt skal ikke nærmere omtales, da der nedenfor skal dvæles ved en anden Sang om samme Emne. Historien, som do-ccredes paa Akademiet, gav Blik for de »store Navne«; dette Blik havde Hauch selv; i »Lyriske Digte« findes forstaaende Karakteristikker af Oehl-
XX